

Klima- og energiplan - Handlingsprogram ... kommune

Tiltak knyttes til visjon, delmål, kommunens tiltaksområder og strategier i felles klima- og energiplan.
Handlingsprogram vedtas politisk, og revideres hvert 4.år. Tiltak innarbeides i årlige økonomi-og tiltaksplaner.

Visjon: Bærekraftige fjellkommuner i en grønn region

Overordnet ambisjon:

En region

- som er rustet for fremtidens klima
- som drives med fornybar energi
- med bærekraftig og strategisk arealbruk
- der det er enkelt å velge klimavennlig transport
- med god ressursutnyttelse i en sirkulær fremtid
- med lønnsomt og bærekraftig lokalt næringsliv, med lave klimagassutslipp

- med kommuner som er pådrivere og legger til rette for grønn omstilling.

Ledelse

Stratgier:

- Innarbeide klimaledelse i kommunens ledelse
- Legge til rette for samarbeid og økt kunnskap om klimautfordringer og muligheter i egen organisasjon
- Innarbeide klimarisiko i helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyser, med tilhørende beredskapsplaner.
- Inkludere og prioritere klimatiltak i kommunens budsjettrutiner og økonomiplan, med mål, rapportering og oppfølging.
- Legge til rette for samarbeid med nasjonale og regionale aktører, samt andre kommuner

Tiltak	Tidsplan	Resultat	Medvirkning	Måleindikator
Kommunisere mål og strategi for klimaarbeidet i egen organisasjon, og legge til rette for samarbeid mellom avdelinger og kommuner (?)		Fokus, kunnskap, engasjement og utvikling	Ledergruppa	
Revidere helhetlig ROS og tilhørende beredskapsplaner, med fokus på klimarisiko		Oppdatert helhetlig ROS	Ledergruppa,	
Inkludere og synliggjøre ansvar for klima og klimatilpasning i organisasjonen		Oppdaterte stillingsbeskrivelser	Beredskaps-ansvarlig	
Inkludere funksjonen "klimakoordinator" i organisasjonen, som støttefunksjon i klimaarbeidet			Enhetsledere	
Inkludere og prioritere klimatiltak i kommunens ordinære årshjul - med budsjett, økonomiplan, mål, rapportering, evaluering og oppfølging			Ledergruppa	
Ta i bruk Klimabudsjettmodulen i Framsikt		Klimabudsjett	Ledergruppa	
Utarbeide årlige klimaregnskap for kommunal virksomhet		Klimabudsjett i Framsikt		
Vurder miljøsertifisering av kommunal virksomhet		Årlig klimaregnskap i årsrapport		
Inkluder klima- og bærekraftsmål i opplæringsmateriell for nyansatte		Oppdatert introduksjonskurs/materiell	Enhetsleder	
Oppfordre ansatte til å delta i relevante nettverk for klimaarbeid og -tilpasning.		Kompetanseheving		

Klima- og energiplan - Handlingsprogram ... kommune

Vurder grønne tiltak ved lønnsforhandlinger (grønn tariff)
Tilby fleksibel arbeidstid til ansatte som har muligheten til det, slik at de kan tilpasse arbeidstiden til bruk av kollektivtransport

Legge til rette for bruk av hjemmekontor når det er hensiktsmessig, for å redusere kjøring.

Legge til rette for bruk av digitale møter og møteplasser, for å redusere omfang av jobbreiser

Oppfordre til bruk av kollektivtransport eller kommunal utlånsbil i jobbreiser.

Begrense bruk av flyreiser i jobbsammenheng, og vurder kjøp av klimavoter ved jobbreiser
Vurder å anskaffe nullutslippstil bil til bruk for ansatte
Jobbe for samordnet rapportering av klimamål i Innlandet

Oppdatert reisestrategi

Personalansvarlig,
tillitsvalgte
Personalansvarlig,
tillitsvalgte
Personalansvarlig,
tillitsvalgte
Personalansvarlig,
tillitsvalgte
Personalansvarlig,
tillitsvalgte
Personalansvarlig,
tillitsvalgte
Teknisk drift

Økonomi og innkjøp

Strategier:

- Innarbeide klimatiltak i økonomiplan og styringssystem
- Inkluder bærekraftsrapportering i kommunens årsrapport
- Innarbeide klimakrav i offentlig anskaffelse

Tiltak

Inkludere klima- og energitiltak i mal for budsjettinstruks

Inkludere klimaregnskap i kommunens årsrapportering

Utarbeide veileder for miljøkrav i off.anskaffelser i samarbeid med Abakus og lokale leverandører
Utarbeide felle innkjøpsstrategi for kommunen, med tydelige mål og forventninger om bruk av klimakrav ved anskaffelse

Revidere kommunens innkjøpsreglement, slik at miljøkrav skal vektles minimum 30% i offentlige anbud
Tilby ansatte med innkjøpsansvar opplæring i bruk av klimakrav og -dokumentasjon i anbudsprosesser.

Inkludere klimakrav i relevante rammeavtaler som skal revideres/fornyes i løpet av 4-års perioden (hvilke?)

Kartlegg og benytt gunstige tilskudds- og finansieringsmuligheter relatert til klimakrav.
Kartlegg og evaluere samsvar med dokumentasjonskrav krav fra banker og forsikringsselskaper i fbm. klimakrav/taksonomi.

Vurder direkte og indirekte klimarisiko knyttet til kritiske varer og tjenester

Tidsplan

Oppdatert mal for budsjettinstruks

Oppdatert mal for årsrapport

Veileder for miljøkrav

Innkjøpsstrategi

Oppdatert innkjøpsreglement

Låneavtale, tilsagn på tilskudd

Rapport med ev. påkrevde tiltak
Oppdatert risikovurdering

Resultat

Medvirkning

Kommunedirektør
Kommunedirektør,
klima- og miljøkoordinator

Abakus

Abakus

Abakus

Enhetsleder

Fagansvarlig,
Innkjøpsansvarlig
Banker og forsikringsselskaper

Måleindikator

Klima- og energiplan - Handlingsprogram ... kommune

Planlegging	Strategier:
	<ul style="list-style-type: none">-Kommuneplanens samfunnsdel må ta hensyn til hvordan endret klima vil påvirke samfunnsutviklingen.-Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner må ta hensyn til klimarisiko, og inkludere tiltak som gir lave klimagassutslipp ved planlegging av arealbruk og transport.-Økt kunnskap om klimaeffekten av endret arealbruk-Helhetlig arealstrategi, i samarbeid med nabokommuner og fylke-Forberede kommunen på behandling av søknader om utbygging av fornybar energi

Tiltak

Gjennomgang av områder NVE har definert som aktsomhetsområder, og kartlegg fareområder som er særlig utsatt for klimarisiko i form av regnflom, ras og skred.

Inkluder tilrettelegging for redusert bilkjøring i arealplaner. Dette bør omfatte fortetting ved transportknutepunkt eller eksisterende tettsteder, gang- og sykkelveier og høystandardhytter nær eksisterende infrastruktur.

Inkludere en overordnet arealstrategi i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel eller arealdel, for å synliggjøre ulike arealers verdi og potensiale ift. en bærekraftig utvikling. F.eks. utmarksbeite, jordvern, energiproduksjon, hyttebygging, næringsutvikling og boligområder.

Kartlegge kommunens arealer?

Ta i bruk arealregnskap, for bedre kunnskapsgrunnlag og oppfølging av arealbruk over tid

Ta i bruk Miljødirektoratets kalkulator for klimagassutslipp ved arealendringer for å synliggjøre klimaeffekt når plansaker legges frem for politisk behandling, med forslag til tiltak som kan motvirke utslipp som følge av aktuelt tiltak.

Oppdatere retningslinjer og veiledere for bygge- og delingssaker med informasjon om klima- og energitiltak, og for å unngå utbygging av myr.

Inkluder naturbaserte løsninger for håndtering av overvann i arealplaner

Bestem aksptabel risiko for overvann, jfr. veileder fra NVE

Inkludere arealer til lade- og fyllestasjoner i arealplaner

Inkludere arealer til produksjon av fornybar energi i arealplaner, inkl. kraftledninger.

Etabler samarbeid med nabokommuner for helhetlig arealplanlegging knyttet til lade- og

fyllestasjoner, kraftledninger og utbygging av fornybar energi.

Gjennomføre opplæring om regelverk og kommunens rolle i behandling av søknader om produksjon av fornybar energi.

Delta i samarbeidsfora med fylke og nabokommuner for helhetlig arealplanlegging og erfaringsutveksling.

Delta i nettverk for klimatilpasning, for økt kunnskap om klimatilpasningstiltak i arealplanlegging

Inkludere klimahensyn ved revidering av kommuneplanens samfunnsdel

Tidsplan

Resultat

Medvirkning

Måleindikator

Klima- og energiplan - Handlingsprogram ... kommune

Næringsutvikling

Strategier:

- Bidra til lokal foredling og matproduksjon i regionen, for økt beredskap og redusert avhengighet til importerte varer og innsatsfaktorer.
- Samarbeide med lokalt næringsliv, næringsaktører og myndigheter for å identifisere, finansiere og iverksette konkrete prosjekter som kan bidra til reduserte klimagassutslipp
- Inkludere klima og energi som kriterier i kommunale tilskudds- og finansieringsordninger
- Legge til rette for erfaringsutveksling, idemyldring og kompetanseutvikling
- Bidra til økt kunnskap om bærekraftsrapportering og klimaregnskap

Tiltak

Oppdatere retningslinjer og vedtekter for kommunale fond og tilskuddsordninger, slik at bærekraft, klima og energi er kriterier for tildeling.

Gjennomføre samlinger med næringslivet, for erfaringsutveksling og nettverksbygging der klima og energi er relevante tema.

Bidra til økt kunnskap om lokale verdikjeder

Identifisere pilotprosjekt som kan inngå i Innlandsporteføljen

Identifisere og tilrettelegge klimavennlige og bærekraftige næringsstomter

I samarbeid med næringslivet bidra til å identifisere, finansiere og iverksette tiltak som kan bidra til produksjon og distribusjon av fornybar energi, reduserte klimagassutslipp, karbonlagring eller klimatilpasning

Bidra til etablering av selskap for utleie av null- eller lavutslippsanleggsmaskiner

Bidra til etablering av selskap for utleie eller bildeling av null- og lavutslippskjøretøy

Vurdere samarbeid med næringslivet om belønningsordninger for redusert bilbruk (#velreist)

Kartlegge historiske vannkraftanlegg for mulig ny produksjon av fornybar energi

Kartlegg muligheter for utbygging/utbedring av fornybar energi i regionen

Arbeide for tiltak i kommunen som bidrar til sertifisering av bærekraftig reisemål i kommunen

Videreutvikle tallgrunnlag og metodikk for klimaregnskap i virksomheter

Tidsplan

2024-2025

Løpende

2023

Resultat

Medvirkning

Måleindikator

Leverandører

NØK/Klive

Jordbruk

Strategier:

- Bidra til gjennomføring av tiltak i landbrukets klimaplan

- Samarbeide med bransjen, fagmiljø og myndigheter for å identifisere, finansiere og iverksette konkrete prosjekter som kan bidra til reduserte klimagassutslipp, økt karbonlagring og økt kunnskap om klimanytten av utmarksbeite.

- Samarbeid med regionens utdanningsinstitusjoner for å styrke regionens kunnskap om hvordan fjellandbruket kan tilpasse seg klimaendringer

- Redusere klimagassutslipp fra transport ved å stille krav til transportavstander ved behandling av søknader.

Klima- og energiplan - Handlingsprogram kommune

Tiltak	Tidsplan	Resultat	Medvirkning	Måleindikator
<p>Arrangere og delta på kompetansehevende kurs/arrangement innenfor klima og energi Gi informasjon og rådgiving om nasjonale tilskuddsordninger, økonomisk gunstige klimatiltak og klimateknologi</p> <p>Oppfordre og legge til rette for klimarådgivning og bruk av klimakalkulator Initiere, søke og delta i prosjekter som kan bidra til å redusere klimagassutslipp, øke karbonlagring og gjøre landbruket i Nord-Østerdalen bærekraftig. Samarbeide med Innlandet fylkeskommune og Storsteigen videregående skole for økt fokus på klima, energi og bærekraft i utdanningen innen fjellandbruket. Samarbeide med naboland i form av bla. INTERREG-prosjekter for kompetanseheving og erfaringsutveksling. Jordsmonntkartlegging, for bedre kunnskap om presisjonslandbruk, klimaeffekt av arealendringer etc, og økt kvalitet på datagrunnlag i klimakalkulator. Stimulere til gjenåpning av lukkede bekker.</p> <p>Håndheve driveplikt og krav til skriftlige, 10-årige leieavtaler på dyrket jord, for god agronomi. Prioritere løsninger med korte transportavstander ved jord- og konsesjonsbehandling og ved godkjenning av søknader om nydyrking. Delta i prosjekt "Endring i utmarksbeite i Nord-Østerdalen", som ser på årsaker, virkning og tiltak, og gjennom fjellbeiteprosjektet dokumentere klimaeffekt av utmarksbeite (karbonlagring, albedoeffekten, redusert nydyrkingsbehov etc.) Legge til rette for mer utmarksbeite, med bla. beitebruksplaner i kommunene, rydding av gjerder, ta i bruk ny teknologi etc. Inkludere klimatiltak ved revidering av retningslinjer for SMIL-midler (hvert 4.år) Vurdere om det er mulig å etablere av sentrallager/mottak for grøntprodusenter Legge til rette for selvdyrking, f.eks. parsellhager på dyrka mark Bidra til at gode klimatiltak, mangfold og matberedskap i landbruket blir mer synlig, både i bransjen og eksternt.</p>	2023	Jordsmonnskart (eiendom/kommune) Redusert risiko ved overvann	Faglag Statsforvalter Landbruksrådgivere NIBIO NIBIO, øvrige kommuner i Nord-Østerdal Servicekontoret	Antall arrangementer, antall deltagere Antall og sum tilskudd i RMP Antall tilskudd til rådgivning Antall

Skogbruk

Strategier:

- Bevare/ øke? karbonlagring i skog uten å skade skogens biologiske mangfold
- Kunnskapsbasert og stedstilpasset skogbruk og skogskjøtsel
- Bærekraftig uttak av skogsvirke til byggematerialer og produkter til langsiktig karbonlagring, samt bruk av alle typer skogsvirke til bioenergi.
- Effektiv logistikk og reduserte utslipp av klimagasser fra skogsdrift og transport

Klima- og energiplan - Handlingsprogram ... kommune

Tiltak

Inkludere klima- og klimatilpasningstiltak som kriterier i lokale tilskuddsordninger (som kommunen kan påvirke. Hvilke?)
Oppdatere egne instruksjoner for behandling av søknader om grøfting, gjødsling etc. med retningslinjer om klimahensyn
Vurder tiltak for restaurering av myr og vårmarksområder
Inkludere klimahensyn i veiledere til skogeiere
Kartlegge sårbare områder for å unngå at klimatiltak går på bekostning av sårbare natur eller skjer i områder som er utsatt for økt klimarisiko
Legge til rette for kompetanseheving og erfaringsutveksling
I samarbeid med skogeiere og annet næringsliv identifisere, finansiere og iverksette tiltak som kan bidra til reduserte klimagassutslipp, klimatilpasning eller økt karbonlagring.
Følg opp tiltak i "Tiltaksplan for skogbruk for Innlandet fylke"

Tidsplan

Resultat

Medvirkning

Måleindikator

Drift og teknisk

Strategier:

- Sikre vann fra kommunens vannverk mot regnflom og andre klimarelaterte hendelser
- Dimensjonere avløpssystemer for økte nedbørmengder som følge av styrtregn
- Vedlikeholde og oppgradere kommunale veier, slik at de er rustet mot klimaendringer
- Legge til rette for overgang til nullutslippsbiler
- Bidra til energieffektive bygg og bruk av fornybar energi
- Vurdere ombruk av bygg i stedet for å rive og bygge nytt
- Stille miljøkrav ved kjøp av byggematerialer og anleggsarbeid, og inkludere klimaregnskap i byggeprosjekter
- Legge til rette for kildesortering og ombruk

Tiltak

Dokumenter energiforbruk og energiproduksjon, fordelt på bygg, oppvarming, strøm og lading.
Optimalisere ventilasjonsanlegg for effektivisering av energibruk i kommunale bygg
Tilby ansatte kurs for økt kompetanse innen energieffektiv drift av bygg
Vurder medlemskap i Grønn byggallianse
Legge til rette for kildesortering av husholdningslignende avfall i kommunale bygg.

Vurder alternative energikilder til oppvarming for å erstatte strøm, fossil fyringsolje og naturgass.
Vurder alternativ energiproduksjon til tekniske anlegg (pumpesystemer etc.)
Tilby ansatte kurs for økt kompetanse innen klimaeffektive bygg og byggeprosesser
Utpeke pilotprosjekt for bruk av klimakrav i byggeprosjekt
Kartlegg og benytt aktuelle tilskuddsordninger og gunstig finansiering som følge av klimakrav i byggeprosjekter.
Vurder bruk av EPC-kontrakt for redusert økonomisk risiko knyttet til ENØK-tiltak.

Tidsplan

Resultat

Medvirkning

Måleindikator

Klima- og energiplan - Handlingsprogram ... kommune

Inkluder kommunens ambisjonsnivå knyttet til klimatiltak i oppdragsbeskrivelser som gjelder planlegging av bygg og byggeprosesser.

Ta i bruk klimaregnskap for byggeprosjekter, jfr. nye krav i Tek17.

Still krav om bruk av byggematerialer med lave klimagassutslipp basert på livsløpsanalyse

Utarbeide strategi for gradvis innføring av klimakrav på byggeplasser

Vurder null- eller lavutslippsutstyr ved anskaffelse av anleggsmaskiner i egen kommune

Ta i bruk LED-lys i lysarmatur i bygg, veier og kommunale anlegg.

Vurder å ta i bruk sensorer for på styre lysbruken i bygg, veier og kommunale anlegg

Bytte ut enhetens biler med null- eller lavutslippsbiler, uten at det svekker beredskapsevnen

Legge til rette for lading av el-biler ved kommunale bygg, for ansatte, publikum og gjester

Inkludere krav om lave utslipp fra produksjon og transport ved kjøp av varer og tjenester

Kartlegg anlegg og områder som har økt risiko for skader som følge av økte nedbørmengder og styrtregn.

Inkludere klimarisiko i instruksjer og rutiner for vedlikehold av veier, avløpsanlegg og annen infrastruktur

Oppgraderer kapasiteten i kommunale avløpsanlegg til å ta høyde for økt nedbør

Utbedre stikkrenner og bruer på kommunale veier, for å ta høyde for styrtregn og økt vannføring i mindre bekker og vassdrag.

Delta i kunnskapsnettverk om klimatilpasning

Etablere logg og loggføre konsekvenser og kostnader knyttet til klimarelaterte hendelser som medfører skade på personer eller materiell.

Still krav til klimagassutslipp fra produksjon og transport ved kjøp av varer og tjenester

Bidra til utforming av klimakrav i fellesanbud

Innfør kildesortering av husholdningslignede avfall i alle skoler og barnehager.

Vurder gjenbruk av møbler og annet utstyr før anskaffelse

Inkluder klimatiltak i årsplan og budsjett, for rapportering og oppfølging

Abakus, leverandører,
øvrige kommuner

Mindre restavfall, økt gjenvinningsgrad

Oppvekst

Strategi:

- Økt kompetanse og holdningsskapende arbeid blant egne ansatte, elever og foresatte
- Legge til rette for reduserte utslipp fra transport
- Stille klimakrav ved kjøp av materiell og utforming av måltider
- Effektiv energibruk i egne lokaler
- Legge til rette for kildesortering og ombruk

Tiltak

Gjennomfør elevprosjekter med klima og energi som tema, iht. læreplanen
Gjennomfør holdningskampanje om energibruk for brukere av bygg, med egnet veiledningsmateriell/merking

Tidsplan

Årlig

Resultat

Omtale i kommunens
informasjonsmateriell

Medvirkning

Økt kunnskap, endret adferd

Måleindikator

Klima- og energiplan - Handlingsprogram kommune

Utarbeide retningslinjer for klimasmarte og bærekraftige menyer og redusert matsvinn i barnehager og andre steder der det serveres mat.

Innfør bilfrie soner rundt skoler, med attraktiv sykkelparkering

Kartlegg egne innkjøp, og identifiser innkjøp med høyest klimapåvirkning

Still krav til klimagassutslipp fra produksjon og transport ved kjøp av varer og tjenester

Bidra til utforming av klimakrav i fellesanbud

Innfør kildesortering av husholdningslignede avfall i alle skoler og barnehager.

Vurder gjenbruk av møbler og annet utstyr før anskaffelse

Inkluder klimatiltak i årsplan og budsjett, for rapportering og oppfølging

Redusert bruk av privatbiler

Mindre restavfall, økt gjenvinningsgrad

Helse og omsorg

Strategi:

-Velge biler med lave utslipp til hjemmetjenesten og annen transport

-Inkludere klimakrav ved kjøp av engangsartikler og utforming av måltider

-Økt kompetanse og holdningsskapende arbeid blant egne ansatte

-Effektiv energibruk i egne lokaler

-Legge til rette for kildesortering og ombruk

Tiltak

Bytte til null- eller lavutslippsbiler i hjemmetjenesten

Gjennomfør holdningskampanje om energibruk for brukere av bygg, med egnet veiledningsmateriell/merking

Utarbeide retningslinjer for klimasmarte og bærekraftige menyer og redusert matsvinn

Kartlegg egne innkjøp, og identifiser innkjøp med høyest klimapåvirkning

Still krav til klimagassutslipp fra produksjon og transport ved kjøp av varer og tjenester

Bidra til utforming av klimakrav i fellesanbud

Innfør kildesortering av husholdningslignende avfall i alle helseinstitusjoner

Vurder gjenbruk av møbler og annet utstyr før anskaffelse

Inkluder klimatiltak i årsplan og budsjett, for rapportering og oppfølging

Tidsplan

Resultat

Medvirkning

Måleindikator

Klima- og energiplan - Handlingsprogram ... kommune

Strategi:

Service og kultur

- Informere om klimatiltak og effekten av klimatiltak i kommunens informasjonskanaler
- Samarbeide med andre aktører om kampanjer og arrangementer med klima og energi som tema
- Økt kompetanse og holdningsskapende arbeid blant egne ansatte
- Effektiv energibruk i egne lokaler
- Legge til rette for kildesortering og ombruk

Tiltak	Tidsplan	Resultat	Medvirkning	Måleindikator
Informere om klimatiltak og effekten av klimatiltak på kommunens hjemmeside og andre informasjonskanaler.			Enhetsleder	
Informere om tilgjengelige tilskuddsordninger knyttet til klimatiltak			Enhetsleder	
Samarbeide med skoler og private aktører om kampanjer og arrangementer som setter fokus på klimavennlige løsninger				
Utarbeide retningslinjer for klimasmarte og bærekraftige menyer og redusert matsvinn i kantine og ved arrangementer.				
Klima og energi som tema for bokutstilling på biblioteket	2 ganger pr. år		Bibliotekar	
Klima og energi som tema for bokbad/forfatterbesøk på biblioteket	1 gang pr. år		Bibliotekar	
Utlån av elsykkel fra kommunens servicetorg, eller i samarbeid med lokale sportsbutikker	Løpende			
Delta på "Sykle-til-jobben" kampanje	Årlig			
Kartlegg egne innkjøp, og identifiser innkjøp med høyest klimapåvirkning			Økonomiavd.	
Still krav til klimagassutslipp fra produksjon og transport ved kjøp av varer og tjenester				
Bidra til utforming av klimakrav i fellesanbud			Økonomiavd.	
Innfør kildesortering av husholdningslignende avfall				
Vurder gjenbruk av møbler og annet utstyr før anskaffelse				
Inkluder klimatiltak i årsplan og budsjett, for rapportering og oppfølging			Økonomiavd.	

Strategi:

Kommunalt eierskap

- Inkludere kunnskap og engasjement om klima og energi ved valg av kandidater til generalforsamling, representantskap og styre
- Sikre at klimarisiko er hensyntatt i virksomhetenes risikovurderinger og beredskapsplaner
- Inkludere muligheter knyttet til klima og energi ved utforming av selskapsavtaler, vedtekter og selskapsstrategier
- Aktivt følge opp rapportering av klima og energibruk i selskapets rapporteringsrutiner.

Tiltak	Tidsplan	Resultat	Medvirkning	Måleindikator
Inkluder bærekraft, klimatiltak og klimatilpasning i kommunens eierskapspolitikk og -melding				
Revidere vedtekter i kommunalt eide selskaper, slik at energibruk, klimarisiko og -muligheter innarbeides i selskapenes overordnede strategi		Revidert eierskapsmelding		
			Øvrige eiere	

Klima- og energiplan - Handlingsprogram kommune

Følg opp selskapenes risikovurderinger og beredskap knyttet til klimaendringer
Inkludere krav til kompetanse og engasjement knyttet til klima for styremedlemmer i retningslinjer for valgkomiteer.

Forvaltningsrevisor

Jobbe for økt kompetanse knyttet til klimakrav i offentlig anskaffelse i Abakus

Eiere i Abakus

Still krav til selskapenes klimarapportering i årsrapport, med oppfordring om bruk av klimaregnskap
Involver kommunens fagansvarlige i oppfølging av selskapenes årsrapportering

Strategi:

Politisk påvirkning

- Arbeide for et regionalt kollektivtilbud og bærekraftige logistikk-løsninger basert på fornybar energi
- Energieffektive bygg og bruk av fornybar energi i videregående skoler i Innlandet
- Økt fokus på klima og energi i videregående skoler og andre regionale utdanningstilbud
- Samarbeid arealforvaltning på tvers av kommunegrenser

Tiltak

Tidsplan

Resultat

Medvirkning

Måleindikator

Jobbe for et bedre lavutslipps kollektivtilbud i regionen
Jobbe for elektrifisering av Rørosbanen via jernbaneforum for Røros- og Solørbanen
Jobbe for at mer varetransport flyttes fra vei til bane
Jobbe for rammebetingelser og tilskuddsordninger som bidrar til utbygging av lade- og fyllestasjoner i regionen.

Jobbe for rammebetingelser og tilskuddsordninger som bidrar til produksjon av biogass i regionen.
Jobbe for samarbeid om arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrenser